

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΛΛΙΝΙΚΙΔΟΥ ΣΑΠΦΩ (ΠΕ70)**

ΣΧΟΛΕΙΟ	3 ^ο ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ	ΤΜΗΜΑ Α΄	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2023 - 2024
Θεματική	2. ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Υποθεματική	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ.....
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α΄		
Τίτλος	...Προστατεύουμε το δάσος, τα ζώα και τον σχολικό μας κήπο .		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

Δεξιότητες 21ου Αιώνα: Επικοινωνία, Κριτική

Σκέψη, Συνεργασία και Δημιουργικότητα.

Δεξιότητες ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες,

Υπευθυνότητα, Ενσυναίσθηση, Πρωτοβουλία και Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών.

Δεξιότητες της επιστήμης και του νου:

Μελέτη περιπτώσεων και επίλυση προβλημάτων, κατασκευές, παιχνίδια και εφαρμογές .

Ψηφιακές δεξιότητες: Ψηφιακός γραμματισμός και χρήση ψηφιακών μέσων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να γνωρίσουν τα παιδιά το τοπικό οικοσύστημα του σχολικού μας κήπου. ➤ Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τη λειτουργία, την αισθητική και τη χρηστικότητα του χώρου της αυλής, ώστε να είναι καθαρός και όμορφος. ➤ Να υιοθετήσουν μέτρα προστασίας του. ➤ Να ενεργοποιηθούν τα παιδιά ως υπεύθυνοι πολίτες στο σχολείο και να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα της προστασίας του φυσικού μας πλούτου. ➤ Να εντοπίσουν οι μαθητές με ποιον τρόπο μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση του κοντινού τους περιβάλλοντος του σχολείου τους . ➤ Να καλλιεργηθεί κλίμα συνεργασίας στην τάξη. 	<p style="text-align: center;">Τίτλος : Γνωριμία με το τοπικό οικοσύστημα , τον σχολικό μας κήπο.</p> <p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;">Τίτλος : Γνωριμία με το τοπικό οικοσύστημα.</p> <p style="text-align: center;"> (συνέχεια)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τα παιδιά βγαίνουν έξω στην αυλή του σχολείου και συλλέγουν φυτά, κλαδιά, ρίζες, κουκουνάρες, άνθη, καρπούς, χώμα, φύλλα κ. λ. π. 2. Τα χωρίζουμε σε κατηγορίες και συζητάμε τη χρησιμότητα του καθενός από αυτά, για τον άνθρωπο, τα ζώα, τα έντομα, τα πουλιά, τον αέρα .Τα κολλάμε σε χαρτόνι και ζωγραφίζουμε και άλλα . 3. Γνωριμία με τα φυτά του κήπου μας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (προέλευση, ονομασία, μύθοι, αινίγματα, τραγούδια, αναπαραγωγή, καλλιέργεια, χρησιμότητα.) 4. Φύλλα εργασίας για μερικά από τα φυτά της αυλής μας : ελιές, πεύκα , μανιτάρια, λεμονοκυπάρισσα , κυπαρίσσια, ραδίκια κ. λ. π. , όπου θα καταγράψουμε βασικές πληροφορίες . 5. Φύλλα εργασίας για ταξινόμηση των φυτών του σχολικού κήπου σε επιμέρους κατηγορίες: πόες, θάμνοι, δέντρα, φυλλοβόλα, αειθαλή, οπωροφόρα, καλλωπιστικά , κ. λ. π. 6. Παιχνίδι μέσα στην τάξη: ένα παιδί κλίνει τα μάτια του και οι άλλοι του δίνουν φύλλα από τα δέντρα του κήπου μας και αυτό προσπαθεί να τα αναγνωρίσει. 7. Παιχνίδι σκιών με τα φύλλα, τα κλαδιά , τις κουκουνάρες ,πίσω από ένα μεγάλο ύφασμα. Τα βάζουμε και τα παιδιά καλούνται να τα αναγνωρίζουν κι επί πλέον παίζουμε κι ένα αυτοσχέδιο παραμύθι με τις σκιές τους .

- Να συμμετέχουν σε συζητήσεις και να μάθουν να εκφράζουν τις απόψεις τους με ηρεμία.
- Να αναδειχτεί η ελιά και τα προϊόντα της ως βασικό στοιχείο διατροφής και προστασίας της υγείας.
- Να αναδειχτεί η συμβολή της ελαιοκαλλιέργειας στην κοινωνική και οικονομική ζωή.
- Να γνωρίσουν παραδοσιακά τραγούδια, παιχνίδια, αινίγματα, μύθους, και πίνακες ζωγραφικής για την ελιά.

Τίτλος:
Η ελιά ,το υγρό χρυσάφι της Μεσογείου .

1. Ο κήπος του σχολείου μας είναι ένας μικρός ελαιώνας και προσφέρεται για εργασίες σχετικά με την ελιά. Τα παιδιά θα μαζέψουν φύλλα ελιάς και θα τα συγκρίνουν με φύλλα άλλων δέντρων.
2. Φύλλα εργασίας για τα είδη ελιάς, την εποχή και τους τρόπους του ελαιομαζώματος και τη χρησιμότητα του λαδιού , ως τροφή και φαρμακευτικό προϊόν .
3. Γνωριμία με τον μύθο :Η ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ και δραματοποίησή του.
4. «Γλωσσικά παιχνίδια»:
 - ❖ Παροιμίες:
 - «Τρεις το λάδι, τρεις το ξύδι κι έξι το λαδόξυδο.»
 - ❖ Εκφράσεις
 - Θα εξηγήσουμε τις εκφράσεις:
 - «Μου έβγαλε το λάδι»
 - «Προσφέρω κλάδο ελαιάς»
 - ❖ Αινίγματα
5. Πίνακες Ζωγραφικής με θέμα το λιομάζωμα ,όπως ο πίνακας του Θεόφιλου με το Λιομάζωμα στη Μυτιλήνη, του Van Gogh, του Αξιώτη κ. λ. π. Θα παρατηρήσουμε τα ρούχα που φορούσαν οι άνθρωποι, τις συνήθειες και τις εργασίες τους, τη διασκέδασή τους αλλά και τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν. Επίσης, θα προσπαθήσουμε να δραματοποιήσουμε αυτά που βλέπουμε στους πίνακες, να προσθέσουμε διαλόγους και να αποτυπώσουμε σε χαρτί κάποια λεπτομέρεια των πινάκων.

- Να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και το λεξιλόγιό τους με νέες λέξεις για τα βότανα, τα πουλιά, τα ζώα, τα ψάρια των τοπικών οικοσυστημάτων.
- Να κατανοήσουν τη σχέση ζωής δάσους – κοινωνίας
- Να εκτιμήσουν τη σημασία των δασικών οικοσυστημάτων για τη ζωή στον πλανήτη.
- Να απαριθμούν τα κυριότερα σχετικά με το δάσος επαγγέλματα

Τίτλος:
Το Δασικό οικοσύστημα, ζώα, φυτά, προϊόντα, επαγγέλματα .

1. Φύλλα εργασίας με μερικά από τα προϊόντα του δάσους , τα οποία θα τα ζωγραφίσουν τα παιδιά .
2. Φτιάχνουμε το αλφαβητάρι του δάσους ή ακροστιχίδα με τη λέξη ΔΑΣΟΣ .
3. Βλέπουμε το παραμύθι :Ποιος άλλος μένει εδώ , του Κ. Π. Ε. Καστοριάς . Συζητάμε και ζωγραφίζουμε τους ήρωες του παραμυθιού. Στη συνέχεια ζητάω από τους/τις μαθητές/- τριες να επιλέξουν το ζώο-ρόλο που θα ήθελαν να παίξουν και δραματοποιούμε το παραμύθι.

4. Φύλλα εργασίας για τα ζώα, τα φυτά και τα επαγγέλματα που σχετίζονται με το δάσος.
5. Ζώα και δέντρα των ελληνικών δασών, απειλούμενα είδη .

6. Εικαστικές δημιουργίες.

Τα ζώα του δάσους

<https://www.youtube.com/watch?v=FpBUlvZ0-vU>

Πατριδογνωσία. Τα Ελληνικά Δάση.

Διαθέσιμο στο:

<https://www.geogreece.gr/dasos.php>

- Να ευαισθητοποιηθούν για τις συνέπειες των δασικών καταστροφών.
- Να αναφέρουν τους κινδύνους που απειλούν το δάσος.

Τίτλος :
Καταστροφές και κίνδυνοι του φυσικού και ζωικού κόσμου των δασών .

1. Φύλλα εργασίας για τους κινδύνους και τις συνέπειες των δασικών καταστροφών.
2. Σύγκριση εικόνων από κατεστραμμένα δάση και δάση παρθένα.
3. Πίνακες ζωγραφικής με δάση, ζώα, πουλιά .
4. Εικαστικές δημιουργίες με μηνύματα προστασίας των δασών.
5. Φύλλα εργασίας για τρόπους προστασίας των δασών.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να διακρίνουν τις φυσικές από τις ανθρωπογενή αιτίες. ➤ Να διακρίνουν τις εκ προθέσεως από τις εξ αμελείας αιτίες. ➤ Να Ιεραρχήσουν τις αιτίες σύμφωνα με τη συχνότητα εμφάνισης. ➤ Να περιγράψουν τρόπους, μέτρα πυροπροστασίας, με έμφαση στην πρόληψη αλλά και στην αντιμετώπιση επικίνδυνων σχετικών καταστάσεων. 		<p>6. Γίνεται συζήτηση με τα παιδιά και επιχειρείται η διαμόρφωση ενός κώδικα συμπεριφοράς στο δάσος.</p> <p>7. Ο κώδικας συμπεριφοράς μπορεί να μεταφερθεί σε μεγάλο χαρτόνι και να εμπλουτιστεί με εικόνες ή ζωγραφιές.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να γνωρίσουν τρόπους «ανακύκλωσης», που σχετίζονται με λειτουργίες και υλικά του δάσους. 	<p style="text-align: center;">Τίτλος: Ανακύκλωση με υλικά του δάσους .</p> 	<p>Φύλλα εργασίας με τα ανακυκλώσιμα υλικά που παίρνουμε από το δάσος: α)χαρτί, χαρτόκουτα, χάρτινα σακουλάκια, ποτήρια κ. λ. π. β) ξύλινα αντικείμενα, έπιπλα γ) υφάσματα από μαλλί αγριοκάτσικων, αγριοκούνελων που ζουν ελεύθερα στα δάση.(κασκόλ, πουλόβερ, γάντια, κάλτσες κ. λ. π.)</p> <p>Τραγούδι για την ανακύκλωση με τη χορωδία Σπύρου Λάμπρου https://www.youtube.com/watch?v=aMVpHaUx7c</p>
<p>Να γνωρίσουν παραμύθια, αινίγματα και τραγούδια για το δάσος, ώστε να καλλιεργηθούν .</p>	<p style="text-align: center;">Τίτλος : Λογοτεχνία και δάσος : παραμύθια, αινίγματα, γλωσσοδέτες.</p> 	<p>1. Παραμύθι :Το δάσος της αγάπης https://www.youtube.com/watch?v=5QSVYw7x8nE .Αναφέρεται σε μία πυρκαγιά στο δάσος , που τα ζώακια έσβησαν με αλληλοβοήθεια .</p> <p>2. Παραμύθι :Το γάντι https://www.youtube.com/watch?v=LK5606mCoel&t=314s Ένα γάντι χαμένο στο δάσος γίνεται το καταφύγιο 7 διαφορετικών ζώων . Ακολουθεί συζήτηση, ζωγραφιές και δραματοποίηση των ηρώων των παραμυθιών μετά από κάθε παραμύθι.</p> <p>3. Μύθοι και αινίγματα με ζώα , πουλιά και δέντρα του δάσους(Αισώπου, λαϊκά</p>

		παραμύθια)
<p>Οι μαθητές/-τριες να: ανασυνθέσουν και παρουσιάσουν τα σημαντικότερα στοιχεία του προγράμματος να προτείνουν σχετικές με το πρόγραμμα δράσεις να αναστοχαστούν γύρω από τις δραστηριότητες που υλοποίησαν .</p>	<p>Τίτλος: Αξιολόγηση, αναστοχασμός.</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να φτιάξουν από μια ζωγραφιά για το πώς θα ήθελαν ο άνθρωπος να δραστηριοποιείται στο δάσος .Γίνονται προτάσεις δράσεων για την προστασία του δάσους από τις ομάδες των μαθητών και συμπληρώνεται φύλλο αναστοχαστικής-περιγραφικής αξιολόγησης από τους/τις μαθητές/-τριες 2. Οι ομάδες των μαθητών μπορούν να προβάλλουν τις παρουσιάσεις που δημιούργησαν, στο πλαίσιο μιας ενδοσχολικής εκδήλωσης παρουσίασης. 3. Τέλος, μπορεί να συνταχθεί ένα σχετικό κείμενο για να δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις :

1. **Κ.Π.Ε. Καστοριάς, Ποιος Άλλος Μένει Εδώ; Ιστορία για Παιδιά.** Διαθέσιμο στο: http://kpe-kastor-old.kas.sch.gr/secrets_forest/contents.htm
2. **Πατριδογνωσία. Τα Ελληνικά Δάση.** Διαθέσιμο στο: <https://www.geogreece.gr/dasos.php>
3. **Φυσιολατρικός Όμιλος Βόλου.** Βίντεο Βόλτα στο Δάσος. Διαθέσιμο στο: https://www.youtube.com/watch?v=50TR_M_jpeQ7
4. **Τα ζώα του δάσους** <https://www.youtube.com/watch?v=FpBUlvZ0-vU>

Σημειώσεις:

